

Orchestra de cameră a Filarmonicii din Cluj în Elveția și Austria

Înscriindu-se în contextul manifestărilor de prestigiu ale artiștilor români peste hotare, turneul de concerte întreprins de orchestra de cameră a Filarmonicii de Stat din Cluj, sub conducerea dirijorului Mircea Cristescu și avînd ca solist pe violonistul Ștefan Ruha, a cuprins două importante centre ale vieții muzicale internaționale în care pulsează tradiții seculare de artă și cultură: Basel (Elveția) și Linz (Austria).

Programul susținut — atît în cadrul concertelor cît și în acela al imprimărilor pentru Radiodifuziunea elvețiană — a inclus lucrări reprezentative ale muzicii românești și universale: *Dixtuorul pentru instrumente de suflat* de George Enescu, *Concertul pentru orchestră de coarde* de Paul Constantinescu, *Trei piese pentru orchestră de coarde* de Constantin Silvestri, *Simfonia nr. 21, în La major* de Joseph Haydn, *Serenada „Haffner“* — cu solo de vioară — de Wolfgang Amadeus Mozart, *Simfonia a V-a, în Si bemol major* de Franz Schubert, *Dansuri antice* de Ottorino Respighi și *Variațiuni pe o temă de Frank Bridge* de Benjamin Britten.

Înregistrările efectuate la Radiodifuziunea din Basel au fost calificate de șeful secției de muzică de cameră, René Sachs, „printre cele mai bune, sonoritățile orchestrei fiind de-a dreptul remarcabile, ca și promptitudinea și elanul cu care ea răspunde tuturor indicațiilor dirijorului“. Și tot René Sachs a ținut să adauge: „Sînt nespuse de mulțumit că fonoteca noastră s-a îmbogățit cu două minunate creații ale muzicii contemporane românești: *Dixtuorul* de Enescu și *Concertul pentru orchestră de coarde* de P. Constantinescu, din paginile cărora răzbate nu numai măiestrie componistică în tratarea unui material tematic de esență românească, în crearea unui colorit armonico-orchestral de mare bogăție, dar și un conținut emoțional de uimitoare varietate și profunzime“.

În termeni asemănători s-a exprimat și reprezentantul comisiei concertelor simfonice, Fritz Moser, subliniind totodată și receptivitatea auditorilor elvețieni față de muzica lui Constantin Silvestri: „Am trăit momente de adevărată elevație artistică, nu numai la audierea binecunoscutelor creații de Mozart și Schubert, dar și la cea a savuroasei lucrări de Silvestri, din care transpar, atît de subtil, intonații ale folclorului românesc“.

Iată și cîteva extrase din cronicile muzicale publicate în cotidienele din Basel:

„...În interpretarea orchestrei românești de muzică de cameră, *Serenada „Haffner“* a fost realizată într-o tălmăcire ce a evidențiat sonorități de maximă finețe și expresivitate. În același spirit și-a plăsmuit partida solistică și violonistul Ștefan Ruha. În *Andante* el a introdus o minunată cadență executată în corzi duble, spre a demonstra apoi în *Rondo* o strălucită

virtuozitate a aroușului și o dezinvoltură uimitoare, obținînd, pe drept cuvînt, aplauzele furtunoase ale publicului“... (Albert Müry: *Rumänisches Kammerorchester zu Gast* (Orchestra românească de cameră — oaspete în țara noastră), „Basler Nachrichten“, Basel, 29 III 1973).

„...Interpreții români au adus din patria lor și o compoziție inedită: *Trei piese pentru coarde* de Constantin Silvestri, compozitor român decedat în 1969. Între prima și ultima parte într-un tempo rapid, se intercalează un *Cantabile* plin de expresivitate și intensitate emoțională. Interpretarea dată acestei compoziții succinte dar deosebit de bogată în conținut, în care compozitorul folosește melodii și dansuri românești autentice, a fost răsplătită cu aplauze entuziaste“... (A. H.: *Exzellentes Rumänisches Kammerorchester* (Un excelent ansamblu românesc de muzică de cameră), „Basler Volksblatt“, Basel, 31 III 1973).

Așteptată cu justificată emoție, întîlnirea muzicienilor clujeni cu publicul din Linz — oraș care i-a inspirat lui Mozart simfonia cu același nume — a avut loc în *Steinerner Saal* și s-a soldat, de asemenea, cu un binemeritat succes. Sînt edificatoare în acest sens și cronicile muzicale semnate de muzicologii Erich Eder de Lastra, dr. Franz Lettner și Reinhold Tauber în cotidienele apărute în ziua de 31 III 1973, la Linz: „Kronenzeitung“, respectiv, „Tagblatt“ și „Nachrichten“, din care reproducem (în ordinea mai sus menționată) următoarele pasaje:

„...Orchestra românească de cameră a susținut sub bagheta dirijorului Mircea Cristescu, un concert ce a înscris în program *Serenada „Haffner“* de Mozart — în care l-am putut asculta pe excelentul violonist Ștefan Ruha — *Trei Piese pentru orchestră de coarde* compuse cu mult rafinament de Constantin Silvestri și *Variațiunile* lui Britten pe o temă de Frank Bridge. Interpretarea a atins nivelul unui mare festival. Auditorii au primit, după aplauzele lor entuziaste, încă două suplimente de la artiștii români“...

„...Orchestra românească de cameră a cîntat minunat! Au de regretat cei care nu au profitat de această unică ocazie de a asculta o orchestră excelentă! Sub conducerea interiorizată și competentă a dirijorului Mircea Cristescu, eminenții instrumentiști au prezentat, pentru început, *Serenada „Haffner“*...Poate că românii au vrut să aducă la Linz, un omagiu lui Mozart, „genius loci“, și dacă compozitorul ar fi fost prezent în această seară, nu putea decît să fie pe deplin satisfăcut de interpretare. Foarte rar avem ocazia să auzim un Mozart atît de delicat, de șăgalnic și fermecător și totodată, atît de energic și pe alocuri atît de plin de nostalgie!... Sperăm că românii vor concerta, curînd, din nou în țara noastră“...

„...S-a putut constata că am avut de-a face cu un ansamblu excelent, perfect sudat și care știe să evidențieze liniile melodice și armonice ale partiturii, să cînte nuanțat și captivant! Conducătorul lui, dirijează în stilul unui „primus inter pares“, evită mișcările patetice și reușește, printr-o gestică precisă, să transmită o intensă trăire artistică“...